MIELIPIDE

Suorastaan naurettavaksi touhu muuttuu, jos syksyllä haravoi lehdet tarkkaan pois nurmikolta, mutta keväällä levittää samalle paikalle lannoitteita ja ostomultaa. **SEPPO VUOKKO VIERASKOLUMNISSAAN**

LUKIJALTA

Nitraattidirektiivi on Suomessa lähes turha

Pääministeri mainitsi hiljattain, että kaikki turhat direktiivit pitää poistaa. Suomessa päätetään parhaillaan nitraattidirektiivin asetuksesta, ja on varmaankin hyvä pohtia, onko tässä kyseessä turha direktiivi ja onko sitä turhaa soveltaa koko Suomeen.

Asioihin perehtymällä voi pian todeta, että Keski-Euroopan osalta direktiivi on erittäin tarpeellinen. Mutta Suomen vesien tilaan tutustuttaessa alkaa pohtimaan, miksi ihmeessä sitä sovelletaan Suomessakin ja vieläpä koko maassa. Se on kyllä turhuuksien turhuus.

Neuvoston direktiivi 91/676/ETY on annettu vesien suojelemiseksi maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta. Direktiiviä lukiessa ymmärtää, että komissio on huolissaan alueista, joilla nitraattipitoisuus vesissä lisääntyy ja on korkea verrattuna standardeihin.

Direktiivin mukaan on tarpeen, että jäsenvaltiot määrittelevät pilaantumisalttiit vyöhykkeet ja että ne laativat ja toteuttavat toimintaohjelmia, joiden tarkoituksena on vähentää typpiyhdisteiden aiheuttamaa veden pilaantumista pilaantumisalttiilla vyöhykkeillä.

Suomalaisilta viranomaisilta jäi tämä työ tekemättä. He valitsivat helpomman tien ja laittoivat direktiivin sovellettavaksi koko Suomeen.

Ympäristöviranomaiset antoivat komissiolle 2008 raportin direktiivin toteutuksesta Suomessa. Siitä käy ilmi, että Suomen vedet ovat nitraatin osalta hyvässä kunnossa.

Ainoastaan seitsemässä Etelä-Suomen joessa ylittyi pintavedessä nitraattipitoisuus 25 mg/l jossain vaiheessa. Muulla Suomessa kaikki mitatut joet olivat alle 25 mg/l.

Keskiarvoina pitoisuudet ovat hyvin pieniä. Pohjavesissä nitraattipitoisuudet ovat olleet yleisimmin alle 10 mg/l ja näyttäisivät olevan laskusuunnassa.

Edellä kerrotut luvut eivät välttämättä kerro kovin paljoa, joten niitä kannattaa verrata johonkin, vaikkapa Tanskaan. Siellä virtaavien vesien keskimääräinen nitraattipitoisuus on prosentilla vesistä yli 50 mg/l ja 24 prosentilla yli 25 mg/l. Pohjavesissä 18 prosentissa pitoisuus on yli 50 mg/l ja 33 prosentissa yli 25 mg/l.

Suomen ja Tanskan vertailusta voi päätellä, että jos meillä olisi alunperin tehty komission ehdottama pilaantumisalttiiden vyöhykkeiden kartoitus, niin Suomessa olisi laitettu nitraattidirektiivi koskemaan erittäin pientä osaa Suomea tai olisi todettu, että meillä ei ole kyseisiä ongelmia, ja sitä ei täällä tarvitse ottaa käyttöön.

Olisi ehkä todettu, että meidän osalta kyseessä on ns. turha direktiivi. Asetusta uusittaessa on hyvä käydä laajempi keskustelu, miten direktiivi saadaan kohdistettua alueille, mihin se kuuluukin, eikä koko Suomeen.

Noiden lukujen jälkeen voi pohtia, mitä eri maiden viranomaiset tekevät. Tanskalaiset ovat toistuvasti hakeneet ja saaneet komissiolta poikkeusluvan, jotta Tanskassa saadaan tietyin ehdoin käyttää 230 kg typpeä sisältävä määrä karjanlantaa hehtaaria kohden.

Komissio vielä toteaa päätöksessään, että 230 kiloa typpeä sisältävä määrä karjanlantaa vuodessa ei estä nitraattidirektiivin tavoitteiden saavuttamista, kunhan tiettyjä tiukkoja ehtoja noudatetaan. Päätös koskee noin 12,5 prosenttia Tanskan kaikista nautayksiköistä.

Suomessa taas viranomaiset ovat laittaneet direktiivin perusteettomasti koskemaan koko Suomea ja näin turhaan rajoittamaan maatalouselinkeinotoimintaa. Tämäkään ei vielä riitä, vaan nyt asetusta uusittaessa, huolimatta vesien nitraattipitoisuuden hyvästä kunnosta, ehtoja ollaan kiristämässä aivan käsittämättömästi.

Suomen viranomaisille ei riitä, että he toteuttaisivat komission antaman tehtävän nitraattien vesiin pääsyn estämiseksi, vaan mukaan otetaan vielä fosfori ja lantaloiden kattaminen. Asetusluonnoksen toteutuessa siitä aiheutuu maataloudelle huomattavia kustannuksia.

Harjoitamme maataloutta täällä pohjoisessa aivan ääriolosuhteissa. Meidän pitäisi hakea ja saada toimintaa tukevia poikkeuksia säännöissä – kuten tanskalaiset – eikä suinkaan toimintaa perusteettomasti kiristäviä poikkeuksia.

Suomen erityisolosuhteiden kertomisen ja selvittämisen EU:n suuntaan pitäisi olla eräs hyvin tärkeä osa suomalaisen viranomaisen toiminnassa.

Pääministerin mielestä EU-säädösviidakon perkaaminen ja tiheän kamman vetäminen eri alojen läpi tipauttaisi pöydälle turhia direktiivejä, jotka estävät yrittäjyyttä ja työpaikkojen lisäystä. Nitraattidirektiiviä ei kokonaisuutena voi missään tapauksessa sanoa turhaksi direktiiviksi, mutta huonolla toteutuksella ja soveltamisella saadaan aikaan juuri edellä mainittua yrittäjyyden estämistä.

Risto Jokela
Olli Valtonen
Juha Sohlo
Pro Agria Oulu

Kiitos

Suuret kiitokset Virve ja Ville Kortelaiselle mukavasta navetan avajaispäivästä.
Ei nimimerkkiä

Luomua

Missä viipyy Valion luomutuottajille peruskorotus näillä keleillä ja kuluilla? Kilpailija maksaa jo +7 senttiä.
Ruplat luomusenteiksi

Koulumotivaatio

Olisiko peruskoulun yläasteella syynä motivaation hiipumiseen se, että teoriatunteja on lisätty ja ”käden taidon” tunnit häipyneet?
Yx ope

Maksukehotus

Nyt on viimeistään aika maksaa vuoden vanhat rehuntekolaskut. Urakoitsija ei ole pankkiirisi.
Harmistunut

Asiaa

Sarvamaa on oikealla asialla
Hyvä Petri

KIMMO HAIMI

Kotihoidon puolittamisen mainostettiin parantavan tasa-arvoa, mutta kenen? kysyy Virpi Poikolainen.

Hallitus sanelee pian lasten yöunetkin

Hallitus löi jälleen viisaat päänsä yhteen ja sai aikaan rakennepaketin. Olin kuvitellut, ettei mikään tämän hallituksen tuotos voisi yllättää, mutta kyllä se jälleen kerran ylitti itsensä.

Villeimmissä unelmissani olin ajatellut, että viimein puututtaisiin ripeästi työttömyyteen, kiristettäisiin varakkaimpien verotusta ja pohdittaisiin jopa eläkekaton asettamista. Tai lopetettaisiin eteläeurooppalaisten holtiton tukeminen.

Mutta eikö mitä, työurien pidentämisen mallinukeiksi keksittiin kotiäidit ja suurempien kaupunkien pelastusrenkaiksi määrättiin ympäröivät pikkukunnat maineen ja mantuineen. Kuntien rokottaminen on taas hyvää vauhtia johtamassa kunnallisverojen korotuksiin ja sitä kautta yhä etäämmäs progressiivisesta verotuksesta.

Kotihoidon puolittamisen mainostettiin parantavan tasa-arvoa – kenen? Ei ainakaan yksinhuoltajan lapsen. Tai yrittäjän lapsen.

Esimerkiksi sopinee oma perheeni. Mies on koneyrittäjä, eikä voi jäädä töistä pois. Minusta ei konehommiin ole. Fysioterapeutin työtä minulle olisi tarjolla kauempana, ei omassa kunnassa.

Näin ollen, mikäli veisimme 2- ja 3-vuotiaat lapsemme hoitoon, se tietäisi heille pitkiä päiviä hoidossa ja minulle reilusti ajokilometrejä huonoissakin keleissä sekä ajoittain vähillä yöunilla – lasten unta kun ei hallitus sentään kykene säätelemään. Lisäksi ekaluokkalaisemme iltapäivähoito täytyisi järjestää.

Vaikka kotihoidontuki on pieni, meille se on ollut tärkeä ja säännöllinen tulo lapsilisien lisäksi. Yrityksen tilitykset ovat pitkässä juoksussa ja tienestit sieltä tiukassa, joten tuo pieni tulo on tuonut meille turvaa ja vakautta.

Lasten vieminen hoitoon ja minun töihin meno ei ole meille realistinen vaihtoehto. Näin ollen tulemme elämään entistäkin niukemmin, mikäli tuki loppuu.

Tämän arvovalinnan tulemme tekemään, sillä me haluamme pienten lastemme kasvavan ja kehittyvän kotona ja haluamme, että heidän arjessaan on läsnä jatkuvasti oma vanhempi.

Kotihoidontuki tulee olemaan suoraan ostovoimastamme pois, sillä kulutukseen se on jokaista senttiä myöten mennyt. Tuntuu varsin katkeralta ajatella, että samaan aikaan on perheitä, jotka säästävät lasten lapsilisät. He eivät tarvitse sitä elämiseen, vaan kykenevät sijoittamaan rahan - ja tekevät sen valtion tukemana.

On selvää, että uudistuksia tarvitaan, mutta ei tällä tavoin, kylmästi. Ja jos ei hyvällä, niin sitten pahalla.

Sen lisäksi, että hallitus haluaa määrätä perheitä, se kuntauudistuksellaan kävelee niin perustuslain kuin paikallisen itsehallinnon yli – ja vielä pyyhkii jalkansa niihin. Selvä suuntaus on se, että valtaa keskitetään yhä pienemmälle joukolle ja kauemmas ihmisestä. Ollaanko maatamme viemässä kohti harvainvaltaa?

Kuntaliitoksissa yksi tärkein tekijä on kaavoitus. Keskuskaupungeista sanellaan, mitä laitamille rakennetaan ja että rakennetaanko.

Rakennuslupa omalle maalle voi olla tiukassa harvaanasutulla seudulla, mutta sitäkin tervetulleempia sinne ovat kaivos- tai tuulivoimayhtiöt. Tästä esimerkki löytyy Jyväskylän Korpilahdelta, jonne suunniteltuun tuulivoimapuistoon ei taideta edes paikallisten asukkaiden mielipidettä kysyä.

Toivottavasti he, jotka maatansa tuulimyllyn alle vuokraavat, tietävät kuka on vastuussa myllyn purkamisesta ja maapohjan ennallistamisesta. Se päivä voi nimittäin olla yllättävänkin lähellä, kun valtion tuki päättyy ja toiminta katsotaan kannattamattomaksi tai ympäristöhaitat todetaan sietämättömiksi.

Valoisamman tulevaisuuden toivossa,

Virpi Poikolainen
Konnevesi

Suupohjalainen linja-auton kuljettaja ehdottaa tuoreille kuskeille valaa.

Ajokortin saaneen vala

Juuri ajokortin saaneet joutuvat muita useammin vakaviin liikenneonnettomuuksiin. Ehdotan, että ajokortin suorittamisen yhteydessä pitäisi virkapukuisen poliisin läsnäollessa antaa seuraava vala katsastusinsinöörille.

1. Tahdon noudattaa kaikkia oppimiani sääntöjä, niin ettei kukaan matkustaja ole kyydissäni peloissaan.
2. Haluan ajaa niin kuin kyydissäni olisi poliisi ja katsastusinsinööri.
3. Keskityn vain ajamiseen, enkä katsele muita laitteita kuin taustapeilejä 0,2 sekuntia kauempaa.
4. Risteyksissä seuraan katseella tarkasti ja riittävän hitaasti, ettei näkökenttään jää niin sanottuja kuolleita kulmia.
5. En syyllisty järjettömiin ylinopeuksiin, enkä aja alkoholin vaikutuksen alaisena, enkä väsyneenä.
6. Jos kuitenkin tämän lupaukseni rikon, minut voidaan pidättää tutkinnan ajaksi.
7. Samoin mikäli aiheutan vamman tai kuoleman kanssamatkustajille (jos jään henkiin).
8. Nämä lupaukset on annettava pidätettäessä uudelleen luettavaksi.
9. Pidän kopion kotona kansiossa ja toisen autossa. Luen sen ainakin kerran vuodessa.

Olen ajanut kahdeksan miljoonaa kilometriä kolaritta.

Suupohjalainen linja-auton kuljettaja

Saako Kataisen hallitus normitalkoisiin vauhtia?

Kunnilla on yli 500 lakisääteistä tehtävää ja yli tuhat velvoitetta. Hallitus on rakenneuudistuksen yhdeksi kulmakiveksi ottanut näiden karsimisen ja olettaa siten syntyvän 1–2 miljardin säästöt.

Tehtävät ja velvoitteet ovat syntyneet vuosikymmenien aikana lukuisten lakien, asetusten, määräysten ja velvoittavien ohjeiden myötä. Niiden lukumäärää tuskin kukaan pystyy laskemaan, mutta voi olettaa niiden täyttävän useita hyllymetrejä.

Nyt olisi tarkoitus tehdä täydellinen käännös. Pikavauhtia eli marraskuun loppuun mennessä selvitetään, mitkä tehtävät ovat turhia ja päällekkäisiä sekä kumotaan vastaavat säädökset.

Tehtävä on vähintään haasteellinen, miltei mahdoton.

Säädöksien määräämiä tehtäviä ei voi noin vain lopettaa. Säädökset on yksitellen kumottava tai muutettava eduskunnassa tai ministeriöissä. Voi vain kuvitella, minkälaisen lainsäädäntöruljanssin tämä aiheuttaa.

Hyvänä huonona esimerkkinä voisi ottaa esiin ympäristöministeriön muutama vuosi sitten käynnistämät normitalkoot. Tarkoituksena oli karsia turhia ja päällekkäisiä säädöksiä ja määräyksiä rakentamisen sekä maankäytön osalta. Iso osa niistä koskee myös kuntia.

Pitkän rupeaman jälkeen työryhmä havaitsi yhden turhan säädöksen. Se koski väestönsuojien rakentamista, mutta paha vain, että se kuuluu sisäministeriön toimialaan, joten sitäkään ei voitu kumota.

Esimerkkinä voisi ottaa esille rakennesuunnittelua koskevat säädökset ja määräykset. Ne ovat satakertaistuneet 30 vuoden aikana. Jos aikoinaan oli esimerkiksi sata sivua, niin nyt niitä on 10 000 sivua.

Normitalkootyöryhmä ei löytänyt niistäkään karsittavaa. Päinvastoin, uusia säädöksiä on tehtailtu erityisesti energiatehokkuuteen liittyen koko ajan lisää kuin liukuhihnalta.

Käykö kuntien ”normitalkoissa” käy samalla lailla? Ainakaan virkamiesvetoisesti ei turhia säädöksiä tai tehtäviä löydy, siinähän voisi mennä oma tai kaverin työpaikka.

Jouko Taskinen
Vantaa

VIERASKOLUMNI

Syksyn kultasade

”Koivu olisi ihana pihapuu, mutta se roskaa kauheasti.”

”Inhoan haravointia! Kaikki puut pois pihasta ja naapurinkin puolelta!”

”Haravointi on kivaa! Siinä näkee heti työnsä tulokset.”

Muun muassa tuollaisia kommentteja olen kuullut pihapuista, erityisesti koivusta. Puista putoavat lehdet tuntuvat olevan monelle ongelma, ja jopa niin paha kiusa, että sen vuoksi pitää luopua kokonaan pihapuista tai menee naapurisopu.

Onneksi on niitäkin, jotka nauttivat syksyn kultaisten lehtien sateesta, ja joista on kiva, kun lehdet kahisevat jaloissa. Puiden lehtisade tarjoaa myös hyvän oppitunnin ekologiasta – ja se taas saa minut kysymään, miksi ylipäätään haravoida.

Kun lehdet putoavat maahan, hajottajat – sienet, hyönteiset, madot ja muut pieneliöt käyvät heti lehtien kimppuun. Niiden kannalta taivaalta sataa ravintoa, mannaa. Kastemadot vetävät lehtiä maan alle niin, että käytävän suulle muodostuu kaunis ruusumainen rusetti lehdistä. Sitä mukaa kun lehdet pehmenevät, se vetää ne syvemmälle maan alle ja lopulta syö ne. Samalla madot ilmastoivat ja lannoittavat nurmikon.

Keväällä lehdistä ei ole juuri mitään jäljellä. Ja yksinkertaistaen, mikä on hyväksi maaperän pieneläimille, on hyväksi nurmikollekin.

Vaahteran lehdet ovat niin isoja, etteivät madot pysty kiskomaan niitä maan sisään. Paksun vaahteranlehtimaton voisi ajaa ruohonleikkurilla pieneksi silpuksi.

Ja vaikka haravointi olisi kivaa, se on suurimmaksi osaksi tarpeetonta, tai jopa haitallista. Meillä haravoidaan vain kulkutiet ja pihan keskeinen oleskelualue. Lehdet päätyvät pensaiden ja puiden alle katteeksi; osa vaahteran lehdistä päätyy kompostiin ja ulkokäymälään kuivikkeeksi.

Voisimme käyttää enemmänkin lehtiä. Kuivat koivun lehdet olisivat hyviä juures- ja hedelmälaatikoissa pehmikkeinä. Sadonkorjuun jälkeen vihannesmaalle levitetty paksu lehtikate estää rikkaruohojen kasvun, helpottaa kevättöitä ja ravitsee maan. Lehtikate ei lähde tuulen mukaan, kun sen päälle levittää hiukan olkia, heiniä tai havuja.

On suoranainen rikos luontoa ja yhteiskuntaakin vastaan, jos sulkee puiden lehdet jätesäkkeihin kaatopaikalle toimitettavaksi.

Suorastaan naurettavaksi touhu muuttuu, jos syksyllä haravoi lehdet tarkkaan pois nurmikolta, mutta keväällä levittää samalle paikalle lannoitteita ja ostomultaa. Touhu osoittaa, ettei pihan ylläpitäjällä ole hajuakaan ekologiasta.

Pihanurmikko säilyy hyvänä ja kasvukuntoisena vuosikymmeniä (tai vuosisatoja) ihan oman ravinnekiertonsa varassa, ilman muualta tuotua ravinnelisiä, kunhan nurmikon ja pihapuiden omaa tuottoa (leikkuujätettä ja lehtikariketta) ei kuljeteta muualle.

Ylenpalttisen ravinteikas maa johtaa rehevään kasvuun ja tiheään leikkuutarpeeseen. Oma pihanurmikkomme on hiekkamaalla; painumat ja koirien myyräjahdissa kaivamat kuopatkin tasataan hiekalle. Pihaa ei lannoiteta eikä edes kastella. Silti peruskasvit – punanata, nurmirölli, niittynurmikka, valkoapila ja siankärsämö – voivat hyvin.

Kesän pitkinä poutakausina nurmi kulottuu, mutta sateet vihertävät pihan parissa päivässä. Ravinteiden niukkuus näkyy siinäkin, ettei voikukka ryöhää häiritsevän runsaana tai kookkaana.

Luova laiskuus palkitsee: mitä vähemmän lannoittaa ja kastelee, sitä harvemmin nurmikko tarvitsee leikkausta. Voikukkia ei tarvitse kitkeä; ainoa kasvi, jota kitkemme, on nokkonen, jos se yrittää ryömiä nurmikolle asti.

SEPPO VUOKKO
on luontokirjailija Savitaipaleelta.

VERKOSSA SANOTTUA

”Eipä toimi sääpalvelu”

Maaseudun Tulevaisuuden sähköisiin palveluihin vaadittavan kirjautumisen ongelmat olivat viime viikon ylivoimaisesti suurin puheenaihe MT:n verkkosivujen kommenteissa.

Palaute oli pettynyttä, turhautunutta ja erittäin kriittistä.

”Ei toimi tänäänkään”, totesi tympääntynyt ykskantaan perjantaina.

”Saadaankohan tämä joskus toimimaan? Nyt ei ainakaan pääse uusilla eikä vanhoilla tunnuksilla, ei saa uudelleen rekisteröityä sähköpostiosoitetta.”

Kirjautuminen otettiin tauon jälkeen käyttöön viime viikon maanantaina. Ajankohta kismitti, sillä ongelmia oli erityisesti sääpalvelun kanssa.

”Minkä vimmatun takia uusia järjestelmää kesken kasvukauden.”

”Aika kurjaa just kiireimpänä aikana jolloin säätietoja tarviis, niin homma ei toimi.”

Lukijat latelivat lehdelle runsaasti ohjeita ja korjausehdotuksia.

”Koettakaa ajatella asiaa tavallisen maanviljelijän tasolla. Konsultteja, tulevaisuuden ennustajia ynnä muita dosentteja älkää päästäkö edes samalle tontille”, Ja taas sama show ohjeisti.

”Palvelunumerosta maksu pois!”

”Ehkäpä hieman vielä viimeistelyä vaatii tuo kirjautumisjärjestelmä, kun nykyisellään sen toiminnassa ei ole kovinkaan suurta logiikkaa!”

Ongelmissa voi ottaa yhteyttä tilaajapalveluun. Lähetä sähköpostia osoitteeseen tilaajapalvelu@maaseuduntulevaisuus.fi.

Huolta pienistä kunnista

Hallituksen lanseeraama kuntien pakkoliitopykälä herätti huolta pienten kuntien puolesta.

”Tällainen päätösvalta, jota on käytetty jo kuntaliitospäätöksissä vie mahdollisuudet kylien kehittymisiltä ja palvelujen loppumisilta. Vahvat kunnat tulevat määräämään”, Aloittelija kirjoittaa.

”On suorastaan tyrmistyttävä ehdotus. On aivan sama, jos Iso Kalle ja Pieni Ville saavat kokonsa mukaan äänestää, otetaanko Villen rahat ja annetaan ne Kallelle. Kalle painaa 80 kiloa ja Ville 50 kiloa ja äänestystulos on 80 puolesta ja 50 vastaan”, Jari Lantta kirjoittaa.

MTK:n ja hallituksen välinen vääntö EU:n yhteisen maataloustuen 141-tuesta Suomelle herätti mielipiteitä.

Pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) puolusti 141-tukea. Sitä kommentoi Tiedä mitä syöt:

”Jyrki ei selvästi halua elää tulevaisuuden Suomessa ruokakriisien keskellä!”

ExLSO-orja piti Kataisen uhoamista lapsellisena.

”Eipä ole enää merkityksiä 141-tuilla. Asiat olisi pitänyt hoitaa kuntoon jo 1990-luvun lopulla”, hän kirjoittaa.

Myötähäpeä kommentoi 141-neuvotteluja: ”MTK uskoo, toivoo, luulee, pelkää... ja nyt huutaa apua.”

Pienten ja keskisuurten yritysten asenne pitää työvoimasta kiinni sai nimimerkki Työllistämisen, byrokratian yksinkertaistaminen muistuttamaan päättäjiä lupauksista karsia byrokratiaa.

”Kun päättäjät selittivät Hautalan jatkoa ministerinä, niin työllistämisen byrokratiaa luvattiin helpottaa. Myös opposition Sipilä lupasi viedä asiaa eteenpäin, minne unohtunut. MTK myöskään ei näy asiaa maaseutuyrittäjän silmin”, hän ruoskii päättäjiä.

Jii kommentoi Sampon uutta puimuria: ”Avonainen viljaputki heti pistää silmään. Ei olla vieläkään päästy 2000-luvulle.”

AIMO VAINIO

» MTK uskoo, toivoo, luulee, pelkää... ja nyt huutaa apua.«

NIMIMERKKI MYÖTÄHÄPEÄ